

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ
691 00 ΚΟΜΟΤΗΝΗ
ΤΗΛ. 25310 39000
ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Α. Π.: Εισερχ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/49226/2121
Ημερ/ία: Εισερχ. 03/06/2020
Α. Π.: Αποστολ. ΔΠΘ/ΔΑΘ/49225/3063
Ημ/ία Αποστολ. 22/05/2020
HELENIC
REPUBLIC
DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE
UNIVERSITY CAMPUS
GR-691 00 KOMOTINI
TEL. +3025310 39000
ADMINISTRATION

Προς: Τις Γραμματείες των Τμημάτων του Δ.Π.Θ.
Κομοτηνή – Ξάνθη - Αλεξανδρούπολη – Ορεσιτιάδα

Κοιν.: Τις Κοσμητείες των Σχολών του Δ.Π.Θ.
Κομοτηνή – Ξάνθη – Αλεξανδρούπολη- Ορεσιτιάδα

Θέμα: Διαβίβαση υπουργικής απόφασης, οδηγιών και μέτρων για την επανέναρξη λειτουργίας των Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα την αριθμ. 60720/Ζ1/21-05-2020 Υπουργική Απόφαση (Β' 1971), καθώς και τις οδηγίες και τα μέτρα για την επανέναρξη λειτουργίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων προς ενημέρωσή σας.

Ο Πρύτανης

Αλέξανδρος Χ. Πολυχρονίδης
Καθηγητής Χειρουργικής

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Πρύτανη
- Αντιπρυτάνεις

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ | DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΥ – ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΟ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ

Ο συγχρωτισμός των ατόμων σε κλειστούς χώρους χωρίς επαρκή ανανέωση του αέρα αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων που μεταδίδονται από άτομο σε άτομο με σταγονίδια μέσω του αναπνευστικού συστήματος. Επομένως, ο **επαρκής αερισμός και η ανανέωση του αέρα των εσωτερικών χώρων με φρέσκο αέρα** αποτελεί **βασικό μέτρο** για τη **μείωση της μετάδοσης των νοσημάτων αυτών** και την εξασφάλιση συνθηκών υγιεινής στο εσωτερικό των κτηρίων. Οι προτάσεις συντάθηκαν από τους Καθηγητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Βασιλική **Μπενέτου** (Ιατρική Σχολή), Δημήτριο **Παρασκευή** (Ιατρική Σχολή), Νίκο **Θωμαΐδη** (Τμήμα Χημείας), Μιχάλη **Βραχόπουλο** (Γενικό Τμήμα) και Θάνο Δημόπουλο (Πρύτανης ΕΚΠΑ) και παρουσιάζουν τα πιο πρόσφατα δεδομένα.

- Ο **κίνδυνος μετάδοσης μέσω του αέρα** είναι μεγαλύτερος όταν οι λοιμογόνοι μικροοργανισμοί μεταδίδονται **μέσω μικρών σταγονιδίων** (διαμέτρου $\leq 5 \mu\text{m}$) σε σύγκριση με τη μετάδοση **μέσω μεγάλων σταγονιδίων** (διαμέτρου $> 5 \mu\text{m}$). Αυτό συμβαίνει γιατί τα μικρά σταγονίδια παραμένουν για πολύ στον αέρα και μπορούν να μεταφερθούν σε μακρινές αποστάσεις, ενώ τα μεγάλα σταγονίδια πέφτουν σύντομα και σε κοντινή απόσταση, 1-2 μέτρα, γύρω από το μολυσμένο άτομο.
- Με βάση ότι γνωρίζουμε μέχρι σήμερα, ο **ιός SARS-CoV-2 μεταδίδεται κυρίως μέσω μεγάλων σταγονιδίων**. Με το δεδομένο αυτό έχει καθοριστεί η απόσταση των 1,5-2 μέτρων που πρέπει να τηρείται μεταξύ των ατόμων. **Σε ειδικές περιπτώσεις ο ιός μπορεί να μεταδοθεί και μέσω μικρών σταγονιδίων**, όπως συμβαίνει, κατά κανόνα, με ειδικούς χειρισμούς (π.χ. αναρρόφηση, διασωλήνωση) σε μονάδες παροχής υγείας. Σημειώνεται ωστόσο ότι οι τρόποι μετάδοσης του ιού διερευνώνται συνεχώς και ότι η αερογενής μετάδοση (δηλ. μέσω μικρών σταγονιδίων) και σε άλλες περιπτώσεις, δεν μπορεί να αποκλειστεί εντελώς.
- Μελέτη με στόχο την ανίχνευση και τον υπολογισμό του χρόνου επιβίωσης του κορωνοϊού στον αέρα ανέδειξε ότι ο ιός επιβιώνει μέχρι 3 ώρες. Ωστόσο, η μελέτη αυτή πρέπει να ερμηνευτεί με προσοχή καθώς βασίστηκε στην τεχνητή δημιουργία αερολύματος μέσω μηχανής υψηλής ισχύος (three jet Collision νεφελοποιητή) σε πειραματικές συνθήκες που δεν αντανακλούν απαραίτητα τις πραγματικές συνθήκες σε κλινικό περιβάλλον. Άλλες μελέτες, από χώρους νοσηλείας συμπτωματικών με COVID-19

ασθενών, δεν ανίχνευσαν το RNA του ιού στον αέρα. Επισημαίνεται ότι, η απομόνωση του RNA του ιού σε δείγματα αέρα, μέσω της μεθόδου PCR, δε σημαίνει απαραίτητα ότι ο ιός είναι μολυσματικός.

- Μελέτη σε κλιματιζόμενο εστιατόριο στην Κίνα κατέληξε ότι η μετάδοση σταγονιδίων του ιού μεταξύ των συνδαιτημόνων από μολυσμένο άτομο διευκολύνθηκε από την κατεύθυνση της ροής του αέρα του κλιματιστικού. Οι ερευνητές πρότειναν την αύξηση της απόστασης μεταξύ των τραπεζιών και τη βελτίωση του συστήματος εξαερισμού.
- Σε σχέση με τον πιθανό κίνδυνο μετάδοσης του κορωνοϊού SARS-CoV-2 μέσω των κλιματιστικών (μέσω ψύξης ή θέρμανσης) και των συστημάτων εξαερισμού των κτηρίων, **πιθανολογείται ότι θα μπορούσε να συμβεί με τους εξής μηχανισμούς:** (α) με την μηχανική μεταφορά των μολυσμένων σταγονιδίων σε μεγαλύτερες αποστάσεις από το αναμενόμενο (δηλαδή πιο μακριά από τα 1,5-2 μέτρα) λόγω των ροών του αέρα που μπορεί να προκαλέσει το κλιματιστικό μέσα στα δωμάτια, (β) με την ανακυκλοφορία του μολυσμένου αέρα του εσωτερικού χώρου μέσα από το κλιματιστικό, εφόσον αυτός ο αέρας δεν ανανεώνεται, (γ) με τη μεταφορά των σταγονιδίων μέσω των αεραγωγών των συστημάτων εξαερισμού και (δ) με την επανείσοδο του αέρα από τους αεραγωγούς απαγωγής του εσωτερικού αέρα, στους αεραγωγούς προσαγωγής του φρέσκου αέρα, σε συστήματα εξαερισμού (εφόσον οι έξοδοί τους βρίσκονται κοντά ο ένας στον άλλο ή μέσω ενδιάμεσων μεταξύ τους διαρροών).

Με βάση τα υπάρχοντα δεδομένα, οι βασικές συστάσεις που αφορούν **τον αερισμό και τη χρήση των συστημάτων εξαερισμού-κλιματισμού των δημοσίων κτηρίων** (οι παρούσες συστάσεις δεν αφορούν τις δομές υπηρεσιών υγείας) **για την αποφυγή της διάδοσης του κορωνοϊού**, συνοψίζονται στις παρακάτω:

1. *Εξασφάλιση του φυσικού αερισμού των εσωτερικών χώρων με φρέσκο εξωτερικό αέρα, όσο συχνότερα γίνεται.*
2. *Όλες οι κεντρικές κλιματιστικές μονάδες που χρησιμοποιούν ανακυκλοφορία του αέρα, θα πρέπει να ρυθμιστούν, ώστε να αυξηθεί το ποσοστό της παροχής φρέσκου εξωτερικού αέρα (σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό, ιδανικά σε ποσοστό 100%). Η ανακυκλοφορία του εσωτερικού αέρα χωρίς την παροχή εξωτερικού, πρέπει να αποφευχθεί καθώς μπορεί να συμβάλλει στην αύξηση του κινδύνου μετάδοσης του ιού. Επιπλέον, οι μονάδες αυτές συνιστάται να τίθενται σε συνεχή λειτουργία 24ώρες/24ωρο όλες τις μέρες της εβδομάδας (24/7), ακόμα και όταν το τμήμα που τροφοδοτούν δεν λειτουργεί. Προσοχή πρέπει να δίνεται, ώστε οι έξοδοι των αεραγωγών απόρριψης να απέχουν όσο το δυνατόν περισσότερο από τα σημεία αναρρόφησης του φρέσκου αέρα.*
3. *Αύξηση του χρόνου λειτουργίας του εξαερισμού σε κτήρια που διαθέτουν μηχανικό εξαερισμό. Συνιστάται συνεχής λειτουργία τις νύχτες, τις αργίες και τα σαββατοκύριακα (σε χαμηλότερες ωστόσο ταχύτητες). Η ταχύτητα εξαερισμού θα πρέπει να επανέρχεται στα φυσιολογικά επίπεδα 2 ώρες πριν την προσέλευση του προσωπικού και να μειώνεται 2 ώρες μετά την αποχώρησή του. Η επέκταση του*

χρόνου λειτουργίας του εξαερισμού αποσκοπεί στην απομάκρυνση των πιθανών λοιμογόνων σταγονιδίων τόσο από τον αέρα όσο και από τις επιφάνειες.

4. Δεν συνιστάται αλλαγή στις ρυθμίσεις θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας. Με βάση ότι γνωρίζουμε μέχρι σήμερα, φαίνεται ότι ο ιός είναι αρκετά ανθεκτικός στις αποδεκτές από τον άνθρωπο τιμές θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας σε χώρους διαβίωσης.
5. Μονάδες κλιματιστικών, τύπου fan coil (FCU) ή διμερούς τύπου (split units), όταν είναι εφικτό, να μην λειτουργούν. Όταν δεν είναι εφικτό, να τίθενται σε συνεχή λειτουργία 24/7 με παράλληλη παροχή φυσικού αερισμού. Η σύσταση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή της επαναιώρησης των ιών στην περίπτωση διακοπής και επανέναρξης της λειτουργίας των μονάδων καθώς και στην επαρκή ανανέωση του εσωτερικού αέρα με φρέσκο.
6. Είναι σημαντική η σωστή εγκατάσταση, η τακτική συντήρηση και ανανέωση των φίλτρων των κλιματιστικών, σύμφωνα με τον κατασκευαστή και το ενδεδειγμένο πρόγραμμα συντήρησης. Ωστόσο, η αυξημένη λειτουργία των κλιματιστικών κάτω από τις τρέχουσες συνθήκες, ενδέχεται να απαιτήσει συχνότερη συντήρηση. Οι τακτικές εργασίες συντήρησης, καθαρισμού και αντικατάστασης φίλτρων θα πρέπει να εκτελούνται από εξειδικευμένο προσωπικό λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, συμπεριλαμβανομένης και της προστασίας του αναπνευστικού συστήματος με μάσκα.

Πρόσθετα σχετικά μέτρα που συνιστώνται στο πλαίσιο της ευρύτερης προστασίας της υγείας είναι:

- Να υπάρχει μέριμνα για τον επαρκή αερισμό στις τουαλέτες, στις οποίες, όταν υπάρχει εξαερισμός, συνιστάται να λειτουργεί συνέχεια, ενώ, όταν δεν υπάρχει, συνιστάται ο συνεχής φυσικός αερισμός με ανοιχτό παράθυρο.
- Όποτε είναι εφικτό και το επιτρέπουν οι συνθήκες υγιεινής των χώρων, το καπάκι της τουαλέτας να είναι κλειστό όταν χρησιμοποιείται το καζανάκι. Η πρακτική αυτή έχει προληπτικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στον περιορισμό της πιθανής μετάδοσης του ιού μέσω της δημιουργίας αερολύματος κατά την στιγμή της εκκένωσης της τουαλέτας (καθώς ο ιός έχει απομονωθεί και σε κόπρανα νοσούντων σε μεμονωμένες έρευνες).

Επισημαίνεται ότι:

1. Οι παραπάνω συστάσεις **δεν αφορούν δομές υπηρεσιών υγείας** (όπως νοσοκομεία, κέντρα υγείας) αλλά δημόσια κτήρια στα οποία τα άτομα με COVID-19 θεωρείται ότι θα απαντώνται περιστασιακά (σε αντίθεση με τις δομές παροχής υγείας).
2. Οι παραπάνω συστάσεις επιδιώκουν να καλύψουν όλα τα πιθανά ενδεχόμενα μετάδοσης του κορωνοϊού ακόμα και το ενδεχόμενο της αερογενούς μετάδοσής του (παρά το γεγονός ότι κάτι τέτοιο δεν έχει τεκμηριωθεί).
3. Οι παραπάνω συστάσεις για να είναι αποτελεσματικές **πρέπει να συνδυάζονται** με την τήρηση των απαραίτητων αποστάσεων μεταξύ των ατόμων στους εργασιακούς χώρους, το τακτικό πλύσιμο των χεριών με νερό και σαπούνι ή αντισηπτικό, όταν

χρειάζεται (για την αποφυγή της μετάδοσης μέσω της επαφής με μολυσμένες επιφάνειες και αντικείμενα) και την τήρηση όλων των οδηγιών ατομικής προφύλαξης του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Υγείας.

4. **Κάποιες από τις συστάσεις αφορούν μόνο την περίοδο της πανδημίας** καθώς θα πρέπει να συνεκτιμηθεί το ενεργειακό και οικονομικό κόστος καθώς και η επιβάρυνση του περιβάλλοντος από την μεταβολή της συνήθους λειτουργίας των μηχανημάτων.
5. **Οι υποδομές και ανάγκες** κάθε χώρου, όσον αφορά τα συστήματα εξαερισμού και κλιματισμού, διαφοροποιούνται και θα πρέπει να **αξιολογούνται από εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες και επαγγελματίες.**
6. Ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού μέσω των κλιματιστικών **θεωρείται πολύ μικρότερος εντός του εσωτερικού των σπιτιών σε σχέση με τους δημόσιους χώρους** καθώς σε αυτά δεν αναμένεται, κατά κανόνα, να υπάρχει συγχρωτισμός, ούτε συχνή επίσκεψη ατόμων εκτός της οικογένειας (με την εξαίρεση ύπαρξης αρρώστου με COVID-19).
7. Σε όλες τις χρονικές περιόδους είναι σημαντική:
 - (1) Η **εξασφάλιση επαρκούς αερισμού** των εσωτερικών χώρων με φρέσκο αέρα.
 - (2) Η **αποφυγή του συγχρωτισμού** σε κλειστούς χώρους χωρίς επαρκή αερισμό.
 - (3) Η **σωστή και τακτική συντήρηση των κλιματιστικών μηχανημάτων** προκειμένου να αποτραπεί η μετατροπή τους σε εστίες ανάπτυξης και ευόδωσης παθογόνων μικροοργανισμών (π.χ βακτήρια, μύκητες).

Συστάσεις για τη λήψη μέτρων διασφάλισης της δημόσιας υγείας κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων και περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες δίδονται στην εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας (Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 26635, 23-04-2020) και στο κείμενο της REHVA (Federation of European Heating, Ventilation and Air Conditioning Associations) (μεταφρασμένο και στα Ελληνικά) στο link: <https://www.rehva.eu/activities/covid-19-guidance>

Βιβλιογραφία

- 1) Εγκύκλιος του Υπουργείου Υγείας: <https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythvnsh-dhmosias-vgeiainhs/metra-prolhpshts-enanti-koronoioy-sars-cov-2/7108-lhpsht-metrwn-diasfalishs-ths-dhmosias-ygeias-apo-iogeneis-kai-alles-loimwksei-s-kata-th-xrhsh-klimatistikwn-monadwn>
- 2)) Federation of European Heating, Ventilation and Air Conditioning Associations: <https://www.rehva.eu/activities/covid-19-guidance>
- 3) WHO: Operational considerations for COVID-19 management in the accommodation sector (31-3-2020).
- 4) CDC: Reopening Guidance for Cleaning and Disinfecting and Cleaning: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/reopen-guidance.html>.
- 5) WHO: Modes of transmission of virus causing COVID19: implications for IDC precaution recommendation. Scientific brief. 29 March 2020
- 6) Lu J, Gu J, Li K, Xu C, Su W, Lai Z, et al. COVID-19 outbreak associated with air conditioning in restaurant, Guangzhou, China, 2020. *Emerg Infect Dis.* 2020 Jul [date cited]. <https://doi.org/10.3201/eid2607.200764>
- 7) Dietz L, Horve PF, Coil DA, Fretz M, Eisen JA, Van Den Wymelenberg K. 2019 Novel Coronavirus (COVID-19) Pandemic: Built Environment Considerations To Reduce Transmission. *mSystems.* 2020;5(2):e00245-20.
- 8) van Doremalen N, Morris D, Bushmaker T et al. Aerosol and Surface Stability of SARS-CoV-2 as compared with SARS-CoV-1. *New Engl J Med* 2020 doi: 10.1056/NEJMc2004973.

- 9) Ong SW, Tan YK, Chia PY, Lee TH, Ng OT, Wong MS, et al. Air, surface environmental, and personal protective equipment contamination by severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) from a symptomatic patient. *JAMA*. 2020
- 10) Cheng V, Wong S-C, Chen J, Yip C, Chuang V, Tsang O, et al. Escalating infection control response to the rapidly evolving epidemiology of the Coronavirus disease 2019 (COVID-19) due to SARS-CoV-2 in Hong Kong. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2020 Mar 5 [Epub ahead of print].

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ | DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

ΝΕΡΟ ΚΑΙ COVID-19

Οι πληροφορίες για το πόσιμο νερό, για υδάτινους χώρους αναψυχής και για υδάτινα λύματα συντάχθηκαν από τους Καθηγητές του Τμήματος Χημείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Νίκο **Θωμαΐδη**, σε συνεργασία με τους Ιωάννη **Ντάναση**, Μαρία **Γαβριατοπούλου** και Θάνο **Δημόπουλο** (Πρύτανη ΕΚΠΑ), συνοψίζοντας τις πρόσφατες οδηγίες του **Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων** CDC καθώς και του **Γραφείου Προστασίας Περιβάλλοντος** EPA των ΗΠΑ σχετικά με το πόσιμο νερό, τους υδάτινους χώρους αναψυχής και τα υδάτινα λύματα την περίοδο της πανδημίας του SARS-CoV-2.

Μπορεί ο ιός COVID-19 να μεταδοθεί μέσω του πόσιμου νερού;

Ο ιός δεν έχει ανιχνευθεί στο πόσιμο νερό. Οι κλασικές μέθοδοι φιλτραρίσματος και απολύμανσης των υδάτων που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως στα συστήματα ύδρευσης είναι επαρκή για να απομακρύνουν ή να απενεργοποιήσουν τον ιό.

Μπορεί ο ιός να ανιχνευθεί στα κόπρανα;

Ο ιός COVID-19 έχει ανιχνευθεί στα κόπρανα ασθενών που έχουν νοσήσει, αλλά ακόμη δεν είναι ξεκάθαρο αν μπορεί να μεταδοθεί μέσω αυτής της οδού. Δεν υπάρχει καταγεγραμμένο περιστατικό που να μολύνθηκε με αυτό τον τρόπο μετάδοσης, και ο ακριβής κίνδυνος μετάδοσης από ένα μολυσμένο ασθενή σε ένα υγιή δεν έχει καθοριστεί. Με βάση δεδομένα από προηγούμενες επιδημίες από κοροναϊούς, όπως ο SARS και ο MERS, ο κίνδυνος αυτός θεωρείται εξαιρετικά χαμηλός.

Μπορεί ο ιός να μεταδοθεί από πισίνες, spa, jacuzzi και χώρους υδάτινης διασκέδασης;

Δεν υπάρχουν δεδομένα πως ο ιός μπορεί να μεταδοθεί μέσω των ανωτέρω χώρων. Τα μέτρα λειτουργίας και συντήρησης αυτών των χώρων (με χλωρίωση, βρωμίωση, υπεροξειδίο του υδρογόνου) φαίνεται πως απενεργοποιούν τον ιό. Επειδή ο ιός διασπείρεται ακόμη στην κοινότητα είναι πολύ σημαντικό για τους ιδιοκτήτες και τους επισκέπτες αυτών των χώρων να ακολουθούν τα ακόλουθα μέτρα ασφάλειας:

- Οι οδηγίες των τοπικών και κρατικών φορέων σχετικά με το χρόνο και τρόπο επαναλειτουργίας αυτών των χώρων πρέπει να τηρούνται αυστηρά.
- Τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης (απόσταση 1,5 μέτρο) και καλής υγιεινής των χεριών πρέπει να τηρούνται από επισκέπτες και εργαζόμενους.

- Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφαλής χρήση των χώρων οι ιδιοκτήτες οφείλουν να εφαρμόζουν όλα τα μέτρα που προβλέπονται σχετικά με τη συντήρηση, τον καθαρισμό και την απολύμανση τους.

Μπορεί ο ιός να μεταδοθεί μέσω των δικτύων αποχέτευσης;

Ο ιός έχει ανευρεθεί σε μη επεξεργασμένα απόβλητα. Οι ερευνητές δεν γνωρίζουν εάν ο ιός που ανευρίσκεται στα απόβλητα μπορεί να προκαλέσει νόσο εάν κάποιος εκτεθεί σε αυτόν. Προς το παρόν δεν έχει καταγραφεί μετάδοση του ιού με αυτό τον τρόπο. Αυτή τη στιγμή θεωρείται πως ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού είναι εξαιρετικά χαμηλός για συστήματα αποχέτευσης που συντηρούνται με την ορθή και προβλεπόμενη πρακτική.

Πρέπει οι εργαζόμενοι στο δίκτυο αποχέτευσης που διαχειρίζονται ρυπαρά λύματα να λαμβάνουν ειδικά μέτρα προστασίας έναντι του ιού;

Έως σήμερα δεν υπάρχουν δεδομένα πως ο ιός μπορεί να μεταδοθεί από μολυσματικά απόβλητα. Τα μέτρα προστασίας που ήδη ελάμβαναν οι εργαζόμενοι κρίνονται επαρκή για την προστασία τους. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν περιοδικούς ελέγχους της ορθής λειτουργίας των εγκαταστάσεων, μέτρα υγιεινής και κατάλληλα μέτρα ατομικής προστασίας. Δεν προτείνονται περαιτέρω μέτρα για τους συγκεκριμένους εργαζόμενους για την προφύλαξη τους από τον ιό SARS-CoV-2.

Σε περίπτωση που το νερό της βρύσης έχει χαρακτηριστεί ως μη πόσιμο πόσο ασφαλές είναι να πλένουμε τα χέρια μας με αυτό;

Στις περισσότερες περιπτώσεις το πλύσιμο των χεριών με αυτό το νερό και σαπούνι κρίνεται ασφαλές. Επικοινωνήστε με τις τοπικές υγειονομικές αρχές για περισσότερες πληροφορίες. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει διαθέσιμο νερό και σαπούνι χρησιμοποιείτε αντισηπτικό διάλυμα με περιεκτικότητα αιθανόλης τουλάχιστον 60%.

Είναι το πόσιμο νερό βρύσης ασφαλές;

Η ΕΡΑ συνιστά στους Αμερικανούς να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν και να πίνουν νερό της βρύσης ως συνήθως. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) έχει δηλώσει ότι, «η παρουσία του ιού COVID-19 δεν έχει ανιχνευθεί στην παροχή πόσιμου νερού και με βάση τα τρέχοντα στοιχεία ο κίνδυνος παροχής νερού είναι χαμηλός.» Επιπλέον, σύμφωνα με το CDC η νόσος COVID-19 θεωρείται κυρίως ότι εξαπλώνεται μεταξύ ατόμων που βρίσκονται σε στενή επαφή μεταξύ τους.

Πρέπει να βράσω το πόσιμο νερό μου;

Το βραστό νερό δεν απαιτείται ως προφύλαξη έναντι του COVID-19.

Χρειάζεται να αγοράσω εμφιαλωμένο νερό ή να αποθηκεύσω πόσιμο νερό;

Η ΕΡΑ συνιστά στους πολίτες να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν και να πίνουν νερό της βρύσης ως συνήθως. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο ιός SARS-CoV-2 βρίσκεται στην παροχή πόσιμου νερού ή θα επηρεάσει την αξιόπιστη παροχή νερού.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ COVID-19

(Σύμφωνα με ΕΟΔΥ, και άλλους Διεθνείς Οργανισμούς CDC, ECDC, WHO)

Η επανέναρξη της λειτουργίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων χαρακτηρίζεται από πολλές αλλαγές, με κυρίαρχη την **τήρηση της μέγιστης φυσικής απόστασης** μεταξύ των φοιτητών, του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού. Σημαντικός είναι επίσης ο έγκαιρος εντοπισμός πιθανών κρουσμάτων κι η απομόνωση αυτών και των στενών επαφών τους. Οι οδηγίες συντάχθηκαν από τους Καθηγητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Νίκο **Σύψα**, Βασιλική **Μπενέτου**, Νίκο **Θωμαΐδη**, Θωμά **Σφηκόπουλο** και Θάνο **Δημόπουλο** (Πρύτανης ΕΚΠΑ), με βάση τον ΕΟΔΥ και άλλους Διεθνείς Οργανισμούς (CDC, ECDC, WHO).

Ο στόχος των οδηγιών είναι:

- Η προστασία της υγείας των εργαζομένων και φοιτητών.
- Η έγκαιρη ανίχνευση των νοσούντων.
- Η προστασία των ευπαθών ομάδων.
- Η σταδιακή επιστροφή του συνόλου των εργαζομένων.
- Η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών.
- Η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων και η προσαρμογή τους, αναλόγως της πορείας της πανδημίας και σύμφωνα με τις οδηγίες των επίσημων φορέων.

A. ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Οι γενικές αρχές κατά την προετοιμασία σταδιακής επανόδου στην εργασία

- Χωροταξική μελέτη του χώρου, ώστε να προσδιοριστεί ο αριθμός των εργαζομένων που θα επιστρέψουν, προκειμένου να τηρούνται οι ασφαλείς αποστάσεις.
- Στην πρώτη ομάδα επιστροφής δεν θα συμπεριλαμβάνονται όσοι ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, οι οποίοι επιστρέφουν τελευταίοι.
- Μέριμνα δημιουργίας χώρων χαμηλής επικινδυνότητας έκθεσης για τους εργαζόμενους που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες όταν επιστρέψουν.
- Διερεύνηση δυνατότητας συνέχισης εργασίας από το σπίτι όταν αυτό δεν παρακωλύει την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών.
- Να αποφεύγονται οι επαγγελματικές δια ζώσης συναντήσεις και να προτιμώνται οι τηλεδιασκέψεις.
- Να αποφεύγονται οι επισκέπτες στο χώρο των Ιδρυμάτων. Επισκέψεις πραγματοποιούνται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν ραντεβού.

Βασικές οδηγίες λειτουργίας των χώρων εργασίας

- Τήρηση απόστασης 2 μέτρων ανάμεσα στους εργαζόμενους.

- Ο αριθμός των ατόμων ανά τετραγωνικό καθορίζεται από τις ισχύουσες οδηγίες για επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου:
 - Εμβαδόν γραφείου έως 20 τ.μ. επιτρέπονται μέχρι 3 άτομα,
 - από 20 τ.μ. – 100 τ.μ. 4 άτομα + 1 άτομο για κάθε επιπλέον 10 τ.μ.
 - Εμβαδόν άνω των 100 τ.μ. μέχρι 12 άτομα + 1 άτομο για κάθε επιπλέον 15 τ.μ.
- Συχνή και σωστή υγιεινή των χεριών με σαπούνι και νερό ή αλκοολούχο αντισηπτικό (δείτε αναλυτικές οδηγίες στο παράρτημα).
- Κάλυψη του βήχα και του φτερνίσματος με χειροπετσέτα και ακολούθως απόρριψη σε κάδο με καπάκι ή εναλλακτικά χρήση του εσωτερικού του αγκώνα.
- Αποφυγή επαφής των χεριών με τα μάτια την μύτη και το στόμα.
- Ελαχιστοποίηση των επαφών μεταξύ των εργαζομένων.
- Καλός και συχνός αερισμός των χώρων.
- Συχνός καθαρισμός των χώρων και ιδιαίτερα των κοινόχρηστων αντικειμένων (πόμολα, κουπαστές, φωτοτυπικά, διακόπτες κλπ.).
- Ατομική χρήση προσωπικών αντικειμένων και γραφικής ύλης (συρραπτικό, στυλό, πληκτρολόγιο, ποντίκι κλπ.).
- Σωστή εφαρμογή, χρήση και απόρριψη των μέσων ατομικής προστασίας, όταν αυτή χρησιμοποιείται.
- Παραμονή των εργαζομένων που εμφανίζουν συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού στο σπίτι τους.
- Τήρηση των οδηγιών από τους εργαζόμενους και τους εξωτερικούς συνεργάτες.

Μετάβαση στην εργασία

- Πριν την προσέλευση στην εργασία συστήνεται η θερμομέτρηση στην οικία του εργαζόμενου, ώστε να αποφευχθεί η μετακίνηση προς την εργασία σε περίπτωση έναρξης εμπυρέτου.
- Συστήνεται η αποφυγή χρήσης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς λόγω πιθανού συγχρωτισμού που αυξάνει την πιθανότητα έκθεσης. Αν όμως δεν υπάρχει άλλη δυνατότητα, να γίνεται χρήση μάσκας και εφαρμογή αντισηπτικού μετά την αποβίβαση.
- Προτείνεται προσέλευση με χρήση ιδιωτικού οχήματος, με τα πόδια ή με ποδήλατο, εάν είναι δυνατόν.
- Όπου είναι δυνατόν, να δίδεται η δυνατότητα ευέλικτου ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησης στους εργαζόμενους που μετακινούνται με τα ΜΜΜ, ώστε να αποφεύγονται οι ώρες αιχμής.

Είσοδος στο χώρο εργασίας

- Έξω από το χώρο εργασίας πρέπει να υπάρχει αντισηπτικό και ενημερωτικές αφίσες ορθής χρήσης του, τήρησης αποστάσεων, χρήσης μάσκας, καθώς κι αποτροπής εισόδου σε περίπτωση εμφάνισης ακόμη κι ήπιων συμπτωμάτων.
- Συστήνεται η χρήση του ανελκυστήρα μόνο από ΑΜΕΑ και άτομα που λόγοι υγείας το επιβάλλουν, ειδάλλως ενδείκνυται η είσοδος κατά μόνας. Οι κοινόχρηστες επιφάνειες, όπως κουπαστές και κομβία ανελκυστήρα να συμπεριλαμβάνονται στον περιοδικό ημερήσιο καθαρισμό. Μετά την έξοδο από τον ανελκυστήρα να απολυμαίνονται τα χέρια ή να πλένονται με σαπούνι και νερό.
- Η κίνηση στους διαδρόμους θα γίνεται τηρώντας τις αποστάσεις (1,5-2 μέτρα) μεταξύ των εργαζομένων.
- Σε περίπτωση υποδοχής κοινού να υπάρχει πρόβλεψη για αναμονή στην ουρά, τηρώντας απόσταση 2 μέτρων (τοποθέτηση σήμανσης στο δάπεδο).
- Ο υπάλληλος υποδοχής, κατά το δυνατόν, να βρίσκεται πίσω από διαχωριστικό πέτασμα και να φοράει μάσκα.

- Τα προϊόντα/φάκελοι/δέματα που παραδίδονται ταχυδρομικά, να τοποθετηθούν από τον courier σε ειδικό χώρο-θυρίδα και θα τα παραλάβει ο υπάλληλος υποδοχής με υποχρεωτική χρήση μάσκας και γαντιών.
- Τοποθέτηση ποδοκίνητου κάδου με καπάκι για απόρριψη μασκών.

Χώροι γραφείων

- Βασική προϋπόθεση είναι η τήρηση φυσικής απόστασης 2 μέτρων.
- Ο προσανατολισμός των γραφείων πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να αποφεύγεται η κατά μέτωπο διάταξη των εργαζομένων.
- Συχνή καθαριότητα κοινόχρηστων επιφανειών (πόμολα, πάγκοι, φωτοτυπικό μηχάνημα) και μαζικός αερισμός κατ' ελάχιστον 2 φορές την ημέρα.
- Τα παράθυρα να είναι ανοικτά καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του γραφείου ή όσο περισσότερο γίνεται. Συνιστάται να παραμένουν για τουλάχιστον 15 λεπτά ανοιχτά όταν κάποιος εισέρχεται σε ένα δωμάτιο, ιδιαίτερα αν το δωμάτιο είχε χρησιμοποιηθεί από άλλους πριν από αυτόν.
- Να διερευνηθεί η δυνατότητα αποθήκευσης ή προσωρινής απομάκρυνσης αντικειμένων φτιαγμένων από υλικά (π.χ. μαλακά και πορώδη) που δεν μπορούν να καθαριστούν και απολυμανθούν εύκολα (π.χ. χαλιά, καλύμματα σε καθίσματα).
- Οι θύρες να είναι ανοικτές, εφόσον δεν είναι απαραίτητη η ιδιωτικότητα.
- Η λειτουργία του κλιματιστικού πρέπει να αποφεύγεται όταν υπάρχουν πάνω από 2 άτομα στο χώρο. Σε περίπτωση που χρησιμοποιηθεί, να γίνεται με ανοιχτά παράθυρα και σύμφωνα με την σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου (Αρ. Πρωτ:Δ1(δ)/ ΓΠ οικ. 26635, 23-4-2020, Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων).
- Ο κάθε υπάλληλος γραφείου να καθαρίζει τον προσωπικό του χώρο με αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (τουλάχιστον 70% αλκοόλης) σε μαντηλάκια ή ψεκασμούς, να διαθέτει ατομικό υγρό αντισηπτικό. Να αποφεύγεται ο διαμοιρασμός αντικειμένων, γραφικής ύλης και εξοπλισμού (κι όπου είναι δυνατό, να γίνεται αποκλειστική ονομαστική χρήση).
- Για τον καθαρισμό του εξοπλισμού και ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών συσκευών πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή.
- Σύσταση για χρήση μασκών σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ (βλέπε παράρτημα).
- Αποφυγή χειραψίας με συναδέλφους.
- Αποφυγή αγγίγματος του προσώπου εν ώρα εργασίας.

Φωτοτυπικά μηχανήματα

- Να γίνεται χρήση από ένα άτομο κάθε φορά.
- Να υπάρχει διαθέσιμο αντισηπτικό διάλυμα σε εμφανές σημείο.
- Να γίνεται απολύμανση των χεριών πριν και μετά τη χρήση του φωτοτυπικού μηχανήματος. Αποφυγή επαφής των χεριών με το πρόσωπο.
- Τοποθέτηση ενημερωτικής αφίσας σε εμφανές σημείο που να υπενθυμίζει τη χρήση αντισηπτικού πριν και μετά τη χρήση του φωτοτυπικού μηχανήματος.
- Συχνός καθαρισμός του φωτοτυπικού μηχανήματος και του χώρου γύρω από αυτό (πχ επιφάνειες ή γραφεία που ακουμπάμε χαρτιά).
- Αποφυγή κοινής χρήσης αντικειμένων (πχ συρραπτικό).

Χώροι υγιεινής

- Στους χώρους υγιεινής θα πρέπει να οριστεί και να τηρείται ο μέγιστος αριθμός ατόμων που εισέρχονται ταυτόχρονα, ανάλογα με την χωρητικότητά τους, ώστε να τηρείται η απόσταση των 2 μέτρων.

- Πριν την είσοδο να διατίθεται απολυμαντικό χεριών και σχετική υπενθύμιση εφαρμογής του κατά την είσοδο και έξοδο από το χώρο.
- Καλή πρακτική είναι να χρησιμοποιείται το καζανάκι με κλειστό το καπάκι της τουαλέτας (εφόσον υπάρχει και είναι καθαρό).
- Να υπάρχει πάντα διαθέσιμο υγρό σαπούνι.
- Το στέγνωμα των χεριών με ροή αέρα πρέπει να αποφεύγεται.
- Να υπάρχουν αναρτημένες αφίσες σωστού τρόπου πλυσίματος των χεριών.
- Εφόσον υπάρχει παράθυρο στο χώρο υγιεινής, να είναι συνεχώς ανοιχτό ή σε ανάκλιση.
- Η λειτουργία των ανεμιστήρων χώρου αποχωρητηρίου (WC) να είναι συνεχής.
- Συχνός και επιμελής καθαρισμός των χώρων.

Κυλικείο

- Δεν επιτρέπονται τραπεζοκαθίσματα, ούτε παραμονή των εργαζομένων (take away).
- Η κατανάλωση των προϊόντων και το διάλλεμα να γίνεται κατά προτίμηση σε υπαίθριο χώρο.
- Έξω από το κυλικείο θα πρέπει να τοποθετηθεί σήμανση με το μέγιστο αριθμό ατόμων που μπορούν να εισέρχονται.
- Ο χώρος πρέπει να αερίζεται διαρκώς.
- Προτείνεται η χρήση μάσκας (υποχρεωτική για το προσωπικό του κυλικείου)
- Στην είσοδο του χώρου θα πρέπει να υπάρχει απολυμαντικό χεριών.
- Η τήρηση φυσικής απόστασης 2 μέτρων είναι επίσης απαραίτητη, και μπορεί να οριοθετηθεί με αυτοκόλλητες ταινίες στο δάπεδο.
- Ενθάρρυνση για ανέπαφες συναλλαγές με χρήση κάρτας και η αποφυγή χρήσης μετρητών.

Μέσα Ατομικής Προστασίας

Μάσκες

- Είναι υποχρεωτικές, εάν ο υπάλληλος συναλλάσσεται με το κοινό
- Σύσταση για όλους τους λοιπούς υπαλλήλους. Ιδιαίτερα, σε οποιαδήποτε περίπτωση που εντός του χώρου του Πανεπιστημίου το άτομο βρεθεί για οποιοδήποτε λόγο σε χώρο με συγχρωτισμό και δεν είναι εφικτό να τηρηθούν τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης.
- Η μάσκα μπορεί να είναι απλή χειρουργική ή υφασμάτινη, κατά προτίμηση βαμβακερής δύο στρώσεων, κατ' ελάχιστον).

Για αναλυτικές οδηγίες δες παράρτημα.

Γάντια

- Δεν συνιστώνται
- Δεν υποκαθιστούν την απολύμανση των χεριών

B. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Κάθε Πανεπιστημιακή μονάδα για την προστασία φοιτητών, εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού είναι απαραίτητο να εφοδιαστεί κατά προτεραιότητα με τα παρακάτω:

- Αντισηπτικά αλκοολούχα διαλύματα (με τουλάχιστον 60% αλκοόλη) για την απολύμανση των χεριών.
- Υγρά κρεμοσάπωνα για τις τουαλέτες.
- Χειροπετσέτες για τις τουαλέτες όπου αυτό είναι εφικτό
- Κοινά καθαριστικά και απολυμαντικά κατάλληλα για τον καθαρισμό επιφανειών με δράση κατά του ιού (οικιακή χλωρίνη και αλκοολούχα διαλύματα με τουλάχιστον 70% αλκοόλη).
- Χειρουργικές και μη χειρουργικές μάσκες (για επείγουσες καταστάσεις).

- Γάντια, κυρίως για το προσωπικό καθαριότητας, καθώς και για άλλες επείγουσες καταστάσεις.

Γ. ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΟΥ 6^{ΟΥ} ΕΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 25 ΜΑΪΟΥ – 21 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

- Η ενδεικνυόμενη απόσταση μεταξύ των φοιτητών πρέπει να είναι ίση με τουλάχιστον 1,5 μέτρο. Σε μικρότερες αίθουσες και εργαστήρια συστήνεται τα θρανία να έχουν κοινό προσανατολισμό, ώστε να μειώνεται κατά το μέγιστο δυνατό η έκθεση των φοιτητών σε σταγονίδια από βήχα ή φτέρνισμα.
- Εκτός από τη διαρρύθμιση των αιθουσών διδασκαλίας σημαντική είναι η αποσυμφόρηση και των γραφείων των καθηγητών (απόσταση 1,5 μέτρου μεταξύ τους).
- Αποφύγετε τη συγκέντρωση φοιτητών σε κοινόχρηστους χώρους. Θα πρέπει να αποφεύγεται η συγκέντρωση σε κλειστούς χώρους. Εάν δεν είναι δυνατόν να ανασταλεί η χρήση κοινόχρηστων χώρων, προσπαθήστε να περιορίσετε το βαθμό στον οποίο οι φοιτητές αναμιγνύονται μεταξύ τους και παραμένουν σε αυτούς.
- Περιορίστε τη στενή επαφή μεταξύ φοιτητών κατά την είσοδο και έξοδο τους από το πανεπιστημιακό κτίριο, φροντίζοντας να τηρούνται αποστάσεις μεταξύ τους τόσο κατά την προσέλευση, όσο και κατά την αποχώρησή τους.

Δ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΠΤΟΥ ΚΡΟΥΣΜΑΤΟΣ COVID ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Δ.1 Ποια συμπτώματα σε εργαζόμενους πρέπει να ανησυχήσουν;

- Πυρετός
- Βήχας (συνήθως ξηρός αλλά μπορεί και με απόχρεμψη)
- Λαχάνιασμα ή δυσκολία στην αναπνοή
- Κρυάδες
- Ρίγος (τρέμουλο)
- Μυαλγίες
- Κεφαλαλγία
- Πονόλαιμος
- Ξαφνική απώλεια γεύσης ή όσφρησης

Τα συμπτώματα εμφανίζονται 2-14 ημέρες μετά την έκθεση στον ιό, (συνήθως 3-7 ημέρες).

Δ.2 Τι πρέπει να γίνει σε περίπτωση που εργαζόμενος εμφανίσει συμπτώματα του COVID-19;

- Ο εργαζόμενος φοράει μάσκα και αποχωρεί από το γραφείο, αφού ενημερώσει την υπηρεσία του.
- Ζητείται άμεσα ιατρική αξιολόγηση. Σύμφωνα με την κρίση του θεράποντος ιατρού, εφόσον ο εργαζόμενος εμφανίζει συμπτώματα συμβατά με λοίμωξη COVID-19, θα πρέπει να γίνει κατά προτεραιότητα το μοριακό διαγνωστικό τεστ.
- Εν αναμονή του αποτελέσματος, ο εργαζόμενος παραμένει στο σπίτι του με μάσκα, σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο, σε απόσταση από τους συγκατοίκους του (οδηγίες στην ιστοσελίδα ΕΟΔΥ, www.eody.gov.gr).

Δ.2.1 Αν το τεστ βγει θετικό:

- Ενημερώνεται άμεσα το Πανεπιστήμιο και ο ΕΟΔΥ.
- Ενδελεχής καθαρισμός και απολύμανση των χώρων που κινήθηκε το κρούσμα (οδηγίες στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ www.eody.gov.gr).
- Ο ΕΟΔΥ (ή το ΕΚΠΑ) αναλαμβάνει την επιδημιολογική διερεύνηση και ιχνηλάτηση των πιθανών επαφών του κρούσματος (εργαζόμενοι στον ίδιο χώρο) και θα λάβει αποφάσεις σχετικά με την διενέργεια μοριακού τεστ στο λοιπό προσωπικό και το κλείσιμο γραφείων ή/και κτιρίων.
- Ο εργαζόμενος θα επιστρέψει στην εργασία του μετά την πάροδο 3 ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων του ΚΑΙ την παρέλευση τουλάχιστον 7-ημέρου από την έναρξη των συμπτωμάτων ΚΑΙ με ένα αρνητικό μοριακό τεστ.
- Οι επαφές υψηλού κινδύνου του κρούσματος θα υποβληθούν σε μοριακό τεστ και θα απομακρυνθούν από το γραφείο, με οδηγίες για στενή παρακολούθηση της υγείας τους. Εφόσον τα τεστ είναι αρνητικά και εφόσον δεν εκδηλώσουν κάποιο ύποπτο σύμπτωμα, θα επιστρέψουν στην εργασία τους μετά από 7 ημέρες.

Δ.2.2 Αν το τεστ βγει αρνητικό:

- Ο εργαζόμενος επιστρέφει στο γραφείο μετά την πάροδο τουλάχιστον 3 ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων του.

Οι παραπάνω οδηγίες μπορεί να αναθεωρηθούν ανάλογα με τις επιδημιολογικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις οδηγίες της πολιτείας.

Ε. ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΟΠΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ε.1. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΟΠΤΕΣ

Προκειμένου να υλοποιηθεί ο καθαρισμός και η απολύμανση των χώρων με τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια συστήνεται η δημιουργία ενός σχεδίου καθαρισμού και απολύμανσης, ως εξής:

➤ Ανάπτυξη σχεδίου καθαρισμού και απολύμανσης

1. Τι πρέπει να καθαριστεί:

Εσωτερικοί χώροι: αν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από το προσωπικό για 7 ή περισσότερες ημέρες χρειάζονται μόνο καθαρισμό ρουτίνας πριν χρησιμοποιηθούν ξανά. Αν έχουν χρησιμοποιηθεί τις προηγούμενες 7 μέρες τότε χρειάζονται και καθαρισμό και απολύμανση. Οι εμφανώς βρώμικες επιφάνειες πρέπει να καθαρίζονται με σαπούνι και νερό πριν από την απολύμανση.

Εξωτερικοί χώροι: διατηρούνται οι τρέχουσες πρακτικές καθαρισμού. Οι εξωτερικοί χώροι δεν απαιτούν, κατά κανόνα απολύμανση. Η χρήση απολυμαντικών είναι αποτελεσματική και χρήσιμη μόνο όταν είναι στοχευμένη και αφορά σκληρές επιφάνειες που πιάνονται συχνά από διαφορετικά άτομα.

2. Τι πρέπει να απολυμανθεί, πώς, πόσο συχνά:

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο τύπος της επιφάνειας (σκληρή μη πορώδης ή μαλακή και πορώδης) και πόσο συχνά χρησιμοποιείται.

Προτεραιότητα στην απολύμανση πρέπει να δίνεται στις επιφάνειες που χρησιμοποιούνται συχνά, όπως: πόμολα, χερούλια, τηλέφωνα, θρανία, γραφεία, πάγκοι, υπολογιστές, φωτοτυπικά, μπάνια, τουαλέτες, νιπτήρες και νεροχύτες, κ.ά.

Για τον καθαρισμό του εξοπλισμού, και ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών συσκευών, πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμες οδηγίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (τουλάχιστον 70% αλκοόλης) σε μαντηλάκια ή ψεκασμούς, ενώ οι επιφάνειες θα πρέπει να στεγνώσουν καλά πριν χρησιμοποιηθούν από άλλο φοιτητή ή εκπαιδευτικό.

Στην περίπτωση που κάποια αντικείμενα δεν μπορούν να καθαριστούν, πλυθούν ή/και απολυμανθούν (τα αντικείμενα αυτά είναι συνήθως φτιαγμένα από μαλακό πορώδες υλικό), μπορεί να χρησιμοποιηθεί καθαρισμός με ατμό ή άλλο ειδικό απολυμαντικό για το συγκεκριμένο υλικό, εφόσον υπάρχει.

Είναι αναγκαία η απολύμανση των τακτικά χρησιμοποιούμενων επιφανειών τουλάχιστον μία φορά την ημέρα και περισσότερο ανάλογα με τη χρήση.

3. Ποιοί είναι οι αναγκαίοι πόροι και ποιός ο αναγκαίος εξοπλισμός:

Πρέπει να ληφθεί υπόψη η διαθεσιμότητα προϊόντων καθαρισμού και μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) κατά τη χρήση καθαριστικών και απολυμαντικών.

➤ Υλοποίηση και εφαρμογή σχεδίου καθαρισμού και απολύμανσης

- Καθαρισμός ορατά βρώμικων επιφανειών με σαπούνι και νερό πριν από την απολύμανση.
- Επιλογή κατάλληλου καθαριστικού ή απολυμαντικού προϊόντος. Θα χρησιμοποιούνται από το προσωπικό τα καθαριστικά και απολυμαντικά που τους διατίθενται.
- Τήρηση των οδηγιών της ετικέτας του προϊόντος. Η ετικέτα περιλαμβάνει πληροφορίες ασφαλείας και οδηγίες εφαρμογής.
- Τήρηση των κανόνων ατομικής προστασίας του προσωπικού κατά τη χρήση καθαριστικών και απολυμαντικών.

Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να τηρούνται όλοι οι κανόνες ατομικής προστασίας κατά την απολύμανση, όπως χρήση γαντιών, κ.ά.

➤ Συντήρηση και αναθεώρηση του σχεδίου

Το σχέδιο καθαρισμού/απολύμανσης θα πρέπει να τηρείται ανελλιπώς και να αναθεωρείται με βάση τη διαθεσιμότητα απολυμαντικών και ΜΑΠ.

Επίσης:

- Σημαντική είναι η εξασφάλιση απρόσκοπτης λειτουργίας των συνεργείων ελέγχου του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης, ώστε να αποκατασταθούν άμεσα τυχόν βλάβες.

Σχετικά με τα απολυμαντικά επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλκοολούχα διαλύματα με 70% περιεκτικότητα σε αλκοόλη ή διάλυμα χλωρίνης αποτελούμενο από 1/3 μεζούρας χλωρίνης και 3.8 λίτρα νερού. Είναι σημαντικός ο έλεγχος της ετικέτας πληροφοριών κάθε προϊόντος προς επιβεβαίωση της καταλληλότητάς του.

- Η χλωρίνη δεν αναμειγνύεται με απορρυπαντικά ή διαλύματα αμμωνίας.
- Τα διαλύματα χλωρίνης εφαρμόζονται σε επιφάνειες για τουλάχιστον 1 λεπτό και η αποτελεσματικότητα της δράσης τους διαρκεί για τουλάχιστον 24 ώρες.
- Η χρήση των απολυμαντικών θα πρέπει να γίνεται όπου επιτρέπεται ανάλογα με το είδος της επιφάνειας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Η αραίωση των απολυμαντικών, ο χρόνος εφαρμογής τους, ο χρόνος αερισμού του χώρου και ο εξοπλισμός του προσωπικού καθαριότητας θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες χρήσης του κάθε προϊόντος.
- Αποθηκεύστε τα απολυμαντικά με τον κατάλληλο τρόπο.

Κατάλληλα απολυμαντικά έναντι του SARS-CoV-2 (εγκεκριμένα από την Υπηρεσία Περιβαλλοντικής Προστασίας των ΗΠΑ (EPA) μπορούν να βρεθούν στο link: <https://www.epa.gov/pesticide-registration/list-n-disinfectants-use-against-sars-cov-2>.

Ε.2 ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

- Για όλους τους χώρους και τις επιφάνειες συνιστάται πρώτα καθαρισμός με απορρυπαντικό ή σαπούνι και στη συνέχεια απολύμανση με τη χρήση 0.1% υποχλωριώδους νατρίου (αραίωση 1:50 αν χρησιμοποιείται οικιακή χλωρίνη αρχικής συγκέντρωσης 5%). Για επιφάνειες που είναι πιθανόν να καταστραφούν από τη χρήση υποχλωριώδους νατρίου, είναι απαραίτητη η χρήση αιθανόλης ή ισοπροπανόλης με συγκέντρωση τουλάχιστον 70% κατόπιν του καθαρισμού με απορρυπαντικό.
- Οι κοινόχρηστοι χώροι όπως οι διάδρομοι, συστήνεται να καθαρίζονται σύμφωνα με τις συνήθειες διαδικασίες καθαρισμού του φορέα και πάντα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του απορρυπαντικού/απολυμαντικού και τη σχετική εθνική νομοθεσία.
- Οι επιφάνειες και αντικείμενα που χρησιμοποιούνται συχνά και από διαφορετικά άτομα όπως: πόμολα, χερούλια, τηλέφωνα, φωτοτυπικό μηχάνημα, θρανία, γραφεία, πάγκοι, υπολογιστές, μπάνια, τουαλέτες, νιπτήρες και νεροχύτες πρέπει να καθαρίζονται και απολυμαίνονται επιμελώς τουλάχιστον μία φορά την ημέρα, και παραπάνω ανάλογα με την χρήση.
- Για τον καθαρισμό και την απολύμανση όλων των σκληρών επιφανειών (π.χ. από γυαλί, μέταλλο, πλαστικό), των πατωμάτων, των καρεκλών, των εδράνων, των πόμολων, κ.α., πρέπει να χρησιμοποιούνται πανάκια/υφάσματα μίας χρήσης ή χαρτί καθαρισμού καθώς και σφουγγαρίστρες με αποσπώμενες κεφαλές. Τα πανάκια/υφάσματα και το χαρτί θα πρέπει να απορρίπτονται μετά από κάθε χρήση σε ειδικές σακούλες και οι κεφαλές από τις σφουγγαρίστρες σε τακτά χρονικά διαστήματα. Πρέπει να αποφεύγεται το πιτσίλισμα και ο ψεκάσμος κατά τη διάρκεια του καθαρισμού και της απολύμανσης.
- Οι μοκέτες πρέπει να καθαρίζονται συχνά με ηλεκτρική σκούπα που περιλαμβάνει φίλτρο HEPA, αργά και προσεκτικά και προς τις δύο κατευθύνσεις και δεν πρέπει να τινάζονται γιατί υπάρχει κίνδυνος διασποράς του ιού στον αέρα. Για τις υπόλοιπες μεγάλες επιφάνειες δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κοινή σκούπα.
- Όλοι οι χώροι (αίθουσες, γραφεία, κ.α) θα πρέπει να αερίζονται πολύ καλά με φρέσκο αέρα πριν αλλά και κατά την διάρκεια της καθαριότητάς τους.
- Ο προαύλιος χώρος καθαρίζεται με κοινά απορρυπαντικά και νερό, όπου χρειάζεται.
- Συστήνεται να κρατούνται τα στοιχεία επικοινωνίας του προσωπικού καθαριότητας, ώστε σε περιπτώσεις πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος να μπορεί να πραγματοποιηθεί ιχνηλάτηση επαφών και παρακολούθηση για 14 ημέρες μετά τον καθαρισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

- Εφαρμόστε υγιεινή των χεριών με πλύσιμο ή με αλκοολούχο αντισηπτικό αμέσως πριν φορέσετε τη μάσκα και οπωσδήποτε πριν την αφαιρέσετε.
- Τοποθετείστε τη μάσκα ώστε να καλύπτει πλήρως τη μύτη, το στόμα και το πηγούνι και να μην υπάρχουν κενά μεταξύ μάσκας και προσώπου. Εάν η μάσκα έχει μεταλλικό έλασμα πιέστε το απαλά γύρω από τη ράχη της μύτης. **ΜΗΝ** αγγίζετε τη μάσκα όταν τη φοράτε γιατί μπορεί να μεταφέρετε τον ιό στα δάκτυλά σας.
- Η μάσκα αφαιρείται πιάνοντας μόνο τα κορδόνια πρώτα από κάτω και μετά από πάνω. Εάν πρόκειται για μάσκα με λαστιχένιους βραχίονες, αφαιρείται πιάνοντας ταυτόχρονα τους λαστιχένιους βραχίονες.
- Μην αγγίζετε το μπροστινό μέρος της μάσκας! Θεωρείται μολυσμένο!
- Η μάσκα πρέπει να αφαιρείται και να απορρίπτεται όταν υγρανθεί.
- Απορρίπτετε τη μάσκα κρατώντας την πάντα από τα κορδόνια ή τους λαστιχένιους βραχίονες.
- Εάν η μάσκα είναι πολλαπλών χρήσεων πλύνετε την το συντομότερο δυνατόν μετά από κάθε χρήση με κοινό απορρυπαντικό και σε θερμοκρασία 60°C.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Το πλύσιμο των χεριών είναι ο πιο απλός και αποτελεσματικός τρόπος για την πρόληψη της εξάπλωσης των μικροβίων και των ιών. Τα καθαρά χέρια μπορούν να περιορίσουν τη διάδοση των μικροβίων και των ιών από το ένα άτομο στο άλλο σε ολόκληρη την κοινότητα.

- Η εφαρμογή της Υγιεινής των Χεριών σε συνδυασμό με τη διατήρηση των κοινωνικών αποστάσεων αποτελούν τα βασικότερα μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του COVID 19.
- Ειδικότερα:
 - Μην αγγίζετε το πρόσωπό σας με τα χέρια σας.
 - Μη μοιράζεστε αντικείμενα με άλλα άτομα όσο αυτό είναι εφικτό.
 - Εφαρμόστε την Υγιεινή των Χεριών αμέσως μόλις έχετε στη διάθεσή σας νερό και σαπούνι ή αλκοολούχο αντισηπτικό.
 - Πριν τη λήψη γεύματος πλύνετε καλά τα χέρια σας.
 - Μετά τη χρήση της τουαλέτας πλύνετε καλά τα χέρια σας.
 - Μετά από φτέρνισμα ή βήχα, πλύνετε καλά τα χέρια σας.
 - Χρησιμοποιήστε αντισηπτικό διάλυμα (με τουλάχιστον 60% αλκοόλη) όταν δεν μπορείτε να πλύνετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό.

Εφαρμόστε τα ακόλουθα βήματα όταν πλένετε τα χέρια σας με νερό και σαπούνι

- **Βήμα 1ο** Βρέξτε τα χέρια σας με καθαρό, τρεχούμενο νερό (ζεστό ή κρύο), κλείστε τη βρύση και εφαρμόστε σαπούνι.
- **Βήμα 2ο** Απλώστε το σαπούνι σε όλη την επιφάνεια των χεριών σας, ανάμεσα στα δάκτυλά σας και κάτω από τα νύχια σας.
- **Βήμα 3ο** Τρίψτε καλά τα χέρια σας με έμφαση στα σημεία που προαναφέραμε για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα.
- **Βήμα 4ο** Ξεπλύνετε τα χέρια σας καλά κάτω από καθαρό, τρεχούμενο νερό.

- Βήμα 5ο Στεγνώστε τα χέρια σας χρησιμοποιώντας καθαρή πετσέτα, ή χειροπετσέτα μίας χρήσης ή στεγνώστε με αέρα.
- Βήμα 6ο Αποφύγετε να κλείσετε τη βρύση με τα καθαρά χέρια, χρησιμοποιήστε τη χειροπετσέτα.

Εφαρμόστε τα ακόλουθα βήματα για να καθαρίσετε τα χέρια σας όταν χρησιμοποιείτε αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα

- Βήμα 1ο Εφαρμόστε την κατάλληλη ποσότητα διαλύματος στην παλάμη του ενός χεριού.
- Βήμα 2ο Απλώστε το διάλυμα σε όλη την επιφάνεια των χεριών σας, ανάμεσα στα δάχτυλά σας και κάτω από τα νύχια σας.
- Βήμα 3ο Τρίψτε καλά τα χέρια σας με έμφαση στα σημεία που προαναφέραμε περίπου για 20 δευτερόλεπτα.

Σημείωση: Το αντισηπτικό διάλυμα δεν είναι τόσο αποτελεσματικό όταν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα. Επίσης, η υπερβολική χρήση είναι δυνατό να προκαλέσει ξηροδερμία και ερεθισμό στο δέρμα στα άτομα με δερματική ευαισθησία, οπότε θα πρέπει να χρησιμοποιείται με μέτρο και μόνο όταν είναι απαραίτητο.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

21 Μαΐου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1971

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 60720/Ζ1

Τρόπος επαναλειτουργίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των δομών των Α.Ε.Ι. μετά την προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας τους.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ - ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Των παρ. 1 και 3 του άρθρου τριακοστού έκτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90),

β. του π.δ. 18/2018 «Οργανισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31),

γ. του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148),

δ. του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους – Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119),

ε. του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

2. Την υπ' αριθμ. 6632/Υ1/20.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Βασίλειο Διγαλάκη» (Β' 3009).

3. Την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.20021/21.3.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών «Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων, σχολικών μονάδων, ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κέντρων ξένων γλωσσών, φροντιστηρίων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων,

δημοσίων και ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού της χώρας, προσωρινής απαγόρευσης των εκπαιδευτικών εκδρομών εντός και εκτός της χώρας και προσωρινής απαγόρευσης μετακινήσεων και επισκέψεων μαθητών, φοιτητών, σπουδαστών και εκπαιδευτικών, καθώς και προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας ελληνόγλωσσων σχολικών μονάδων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών του εξωτερικού για το χρονικό διάστημα από 21.3.2020 έως και 10.4.2020» (Β' 956).

4. Την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.24343/10.4.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών «Παράταση ισχύος της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών με αριθμό Δ1α/ΓΠ.οικ.20021/21.3.2020 (Β' 956) έως και τις 10.5.2020» (Β' 1293).

5. Την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.28237/05.05.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών «Παράταση ισχύος της υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.20021/21.3.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών, όπως έχει ήδη παραταθεί με την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.24343/10.4.2020 (Β' 1293) όμοια απόφαση, έως και τις 31.5.2020 και επανέναρξη λειτουργίας συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δομών» (Β' 1699).

6. Την από 11.5.2020 εισήγηση της 46ης συνεδρίασης και την από 15.5.2020 εισήγηση της 48ης συνεδρίασης της Επιτροπής Αντιμετώπισης Εκτάκτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες αναφορικά με τα υγειονομικά μέτρα για την επαναλειτουργία των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των φοιτητικών εστιών.

7. Το γεγονός ότι απαιτείται να ρυθμιστούν τα ζητήματα σχετικά με την επαναλειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα

στην αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.28237/05.05.2020 (Β'1699) κοινή υπουργική απόφαση ως προς τα ειδικότερα μέτρα και τους κανόνες ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται ανά περίπτωση για την προστασία της δημόσιας υγείας.

8. Την από 15.5.2020 γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

9. Την υπ' αριθμ. Φ.1/Γ/211/58339/Β1/18.05.2020 βεβαίωση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την οποία η έκδοση της παρούσας απόφασης δεν προκαλεί δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο πρώτο

1. Η επαναλειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) με φυσική παρουσία, καθώς και η επαναλειτουργία των αντίστοιχων δομών των Α.Ε.Ι., μετά την προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας τους, η οποία είχε επιβληθεί ως έκτακτο μέτρο προστασίας κατά του κινδύνου διασποράς της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, έως την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 περιλαμβάνει αποκλειστικά τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Τη διενέργεια κλινικών ασκήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να γίνουν με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,

β) τη διενέργεια εργαστηριακών ασκήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να γίνουν με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,

γ) την πρακτική άσκηση φοιτητών,

δ) τη λειτουργία των εστιών για τη διαμονή των φοιτητών που απαιτείται να έχουν φυσική παρουσία στα Α.Ε.Ι.,

ε) τη λειτουργία των αιθουσών ηλεκτρονικών υπολογιστών, εργαστηρίων και αθλητικών εγκαταστάσεων, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών και κλινικών ασκήσεων,

στ) τη διενέργεια προφορικών ή γραπτών εξετάσεων με φυσική παρουσία.

2. Ο τρόπος επαναλειτουργίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Α.Ε.Ι. με φυσική παρουσία, καθώς και η επαναλειτουργία των αντίστοιχων δομών τους, από την εκάστοτε ορισθείσα ημερομηνία λήξης της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των περιπτώσεων της παρ. 1 και έως την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020, ως προς τα μέτρα και τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία της δημόσιας υγείας των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι., καθορίζεται σύμφωνα τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση, τις οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και του Υπουργείου Υγείας, όπως αυτές εξειδικεύονται και κοινοποιούνται με σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο δεύτερο

1. Για τους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου των Α.Ε.Ι., των οποίων το γνωστικό αντικείμενο εμπίπτει στην επιστημονική περι-

οχή των Επιστημών Υγείας και η εκπαιδευτική διαδικασία περιλαμβάνει κλινική άσκηση σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας, εφαρμόζονται τα εξής:

α) Με επιμέλεια της Συνέλευσης του Τμήματος κάθε Α.Ε.Ι., πριν την έναρξη της συμμετοχής των φοιτητών σε κλινικές ασκήσεις, πραγματοποιούνται υποχρεωτικά ενημερώσεις από το διδακτικό προσωπικό προς τους φοιτητές προκειμένου να παρασχεθεί πλήρης πληροφόρηση για τη νόσο και τα μέτρα πρόληψης.

β) Οι φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., κατά τη διενέργεια των κλινικών ασκήσεων εφαρμόζουν υποχρεωτικά όλα τα αναγκαία μέτρα ατομικής προστασίας, όπως αυτά εκάστοτε ισχύουν για το πάσης φύσεως προσωπικό, το οποίο απασχολείται σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας. Η χρήση ιατρικής μάσκας εντός των χώρων νοσοκομείων, χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας ή χώρων έκθεσης σε βιολογικό υλικό ασθενών είναι υποχρεωτική.

γ) Ο ανώτατος αριθμός των εκπαιδευόμενων φοιτητών δύναται να ανέλθει σε δεκαπέντε (15) ανά ομάδα διεξαγωγής κλινικών ασκήσεων. Σε περίπτωση υπέρβασης του εν λόγω αριθμού, πραγματοποιούνται περισσότερες ομάδες, με δυνατότητα μείωσης του χρόνου διεξαγωγής της κλινικής άσκησης των φοιτητών, όπου αυτό είναι αναγκαίο.

δ) Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή των φοιτητών των Α.Ε.Ι. σε κλινικές ασκήσεις που αφορούν στην εξέταση και παρακολούθηση ασθενών που νοσούν από COVID-19, καθώς και η διαχείριση εργαστηριακών δειγμάτων ασθενών με νόσο COVID-19.

ε) Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής εμφανίσει συμπτώματα θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα ο υπεύθυνος διδάσκων του μαθήματος, προκειμένου να αξιολογείται το περιστατικό και ο φοιτητής να μην προσέρχεται για όσο διάστημα κριθεί απαραίτητο.

2. Η ορθή εφαρμογή και τήρηση των προτεινόμενων μέτρων και κανόνων ασφαλείας της παρ. 1 παρακολουθείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και το διδακτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι. στο οποίο έχει ανατεθεί ανά περίπτωση το διδακτικό έργο των κλινικών ασκήσεων σύμφωνα με το εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών.

Άρθρο τρίτο

1. Για τους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου των Α.Ε.Ι., των οποίων η εκπαιδευτική διαδικασία περιλαμβάνει εργαστηριακές ασκήσεις εκτός χώρων υπηρεσιών υγείας, οι οποίες δεν δύναται να διεξαχθούν με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, εφαρμόζονται τα εξής:

α) Οι ομάδες των φοιτητών για τη διεξαγωγή των εργαστηριακών ασκήσεων είναι υποχρεωτικά ολιγομελείς. Ο ακριβής αριθμός καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη ότι στον χώρο διεξαγωγής των εργαστηριακών ασκήσεων θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διατήρηση απόστασης ενός και μισού (1,5) μέτρου μεταξύ όλων των συμμετεχόντων, ήτοι φοιτητών και διδακτικού προσωπικού. Προς τούτο δύναται να δημιουργούνται περισσότερες ομάδες φοιτητών καθώς και να μειώνεται ο χρόνος διεξαγωγής της εργαστηριακής άσκησης.

β) Απαιτείται η ύπαρξη αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος στον χώρο διεξαγωγής των εργαστηριακών ασκήσεων προς χρήση αυτού από τους φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό.

γ) Η ευθύνη για τη χρήση μη ιατρικής μάσκας από τους φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό καθ' όλη τη διάρκεια της εργαστηριακής άσκησης εναπόκειται στο κάθε πρόσωπο.

δ) Ο σχετικός εξοπλισμός του εργαστηρίου (πάγκοι, εργαλεία κ.λπ.), που χρησιμοποιείται ανά περίπτωση, θα πρέπει να καθαρίζεται σχολαστικά μετά την ολοκλήρωση της εργαστηριακής άσκησης κάθε ομάδας φοιτητών και πριν την είσοδο της επόμενης.

ε) Από το πέρας της εργαστηριακής άσκησης κάθε ομάδας φοιτητών έως την έναρξη της επόμενης, οι χώροι θα πρέπει να παραμένουν κενοί τουλάχιστον για μισή (1/2) ώρα, προκειμένου να υπάρξει ο απαραίτητος αερισμός και η κατάλληλη προετοιμασία για τη χρήση αυτών από την επόμενη ομάδα.

στ) Όλοι οι χώροι διεξαγωγής εργαστηριακών ασκήσεων θα πρέπει να καθαρίζονται σχολαστικά.

2. Η ορθή εφαρμογή και τήρηση των προτεινόμενων μέτρων και κανόνων ασφαλείας της παρ. 1 παρακολουθείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, καθώς και το διδακτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι. στο οποίο έχει ανατεθεί ανά περίπτωση το διδακτικό έργο των εργαστηριακών ασκήσεων σύμφωνα με το εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών.

Άρθρο τέταρτο

1. Κατά την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020, στις περιπτώσεις όπου απαιτείται η φυσική παρουσία φοιτητών και διδακτικού προσωπικού, εφαρμόζονται ανά είδος εξέτασης τα εξής:

α) Γραπτές εξετάσεις:

αα) Οι εξετάσεις διενεργούνται σε χώρους (αίθουσες, αμφιθέατρα κ.λπ.) με φυσικό αερισμό.

αβ) Οι εξετάσεις συστήνεται να έχουν μειωμένη χρονική διάρκεια.

αγ) Ο ανώτατος αριθμός των εξεταζόμενων φοιτητών ανά χώρο εξέτασης (αίθουσα, αμφιθέατρο κλπ) καθορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Α.Ε.Ι. ή την Κοσμητεία της οικείας Σχολής λαμβάνοντας υπόψη τις διαστάσεις των διαθέσιμων χώρων εξέτασης, καθώς και το γεγονός ότι υποχρεωτικά θα πρέπει να εξασφαλίζεται η διατήρηση απόστασης ενός και μισού (1,5) μέτρου προς κάθε κατεύθυνση μεταξύ των εξεταζόμενων φοιτητών. Για την εξέταση ενός μαθήματος συστήνεται να χρησιμοποιούνται όσο το δυνατόν περισσότεροι χώροι διεξαγωγής εξετάσεων.

αδ) Απαιτείται η ύπαρξη αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος στον χώρο διεξαγωγής των εξετάσεων, αλλά συστήνεται τόσο στο διδακτικό προσωπικό, όσο και στους φοιτητές να έχουν στην κατοχή τους και το δικό τους αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα.

αε) Η ευθύνη για τη χρήση μη ιατρικής μάσκας από τους φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης εναπόκειται στο κάθε πρόσωπο.

αστ) Όλοι οι χώροι διεξαγωγής εξετάσεων θα πρέπει να αερίζονται φυσικά τόσο κατά τη διενέργεια της εξέτασης, όσο και μετά την ολοκλήρωσή της.

αζ) Από το πέρας της εξέτασης ενός μαθήματος έως την έναρξη της επόμενης, οι χώροι θα πρέπει να παραμένουν κενοί τουλάχιστον για μία (1) ώρα.

β) Προφορικές εξετάσεις:

βα) Οι εξετάσεις διενεργούνται σε χώρους με φυσικό αερισμό.

ββ) Η εξέταση των φοιτητών πραγματοποιείται αποκλειστικά σε μικρές ομάδες φοιτητών, όπου εξασφαλίζεται η διατήρηση απόστασης ενός και μισού (1,5) μέτρου προς κάθε κατεύθυνση μεταξύ των εξεταζόμενων φοιτητών και του διδάσκοντος. Προς τούτο συστήνεται μείωση της χρονικής διάρκειας της εξέτασης.

βγ) Οι εξεταζόμενοι φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό συστήνεται να χρησιμοποιούν αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα και προαιρετικά μη ιατρική μάσκα κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της προφορικής εξέτασης.

2. Η ορθή εφαρμογή και τήρηση των προτεινόμενων μέτρων και κανόνων ασφαλείας της παρ. 1 κατά τη διενέργεια των εξετάσεων, παρακολουθείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, καθώς και το διδακτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι. στο οποίο έχει ανατεθεί ανά περίπτωση το διδακτικό έργο του κάθε μαθήματος σύμφωνα με το εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών.

3. Κατά την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020, δύνανται να προβλέπονται εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης, οι οποίοι δεν απαιτούν τη φυσική παρουσία των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού του οικείου Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις αποφάσεις και τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο πέμπτο

1. Η επαναλειτουργία των φοιτητικών εστιών πραγματοποιείται αποκλειστικά σύμφωνα με τις από 11.5.2020 οδηγίες της Επιτροπής Αντιμετώπισης Εκτάκτων Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες. Το πάσης φύσεως προσωπικό των Α.Ε.Ι., το προσωπικό του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ., καθώς και οι διαμένοντες στις εστίες φοιτητές υποχρεούνται όπως εφαρμόζουν στο σύνολό τους τα μέτρα ατομικής υγιεινής, τα περιβαλλοντικά μέτρα και τις λοιπές οδηγίες.

2. Τα φοιτητικά εστιατόρια και τα κυλικεία των Α.Ε.Ι. παραμένουν κλειστά έως το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020. Η σίτιση των φοιτητών πραγματοποιείται αποκλειστικά με παραλαβή φαγητού σε πακέτο τηρώντας διευρυμένο ωράριο λειτουργίας χωρίς να προκαλείται συνάθροιση των φοιτητών και δημιουργία ουρών αναμονής, έως το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020.

Άρθρο έκτο

Σε περιπτώσεις αλλογενών/αλλοδαπών φοιτητών εκτός Ε.Ε. και αλλογενών/αλλοδαπών φοιτητών εντός Ε.Ε. συμπεριλαμβανομένων των Κυπρίων φοιτητών, σχετικά με τα οριζόμενα στα ανωτέρω άρθρα ως προς τη συμμετοχή τους στις κλινικές και εργαστηριακές ασκήσεις,

καθώς και στις εξετάσεις, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των ισχυουσών Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων για τη σύνδεση και την είσοδό τους στη χώρα, σύμφωνα με τις εκάστοτε παρεχόμενες οδηγίες της αρμόδιας Επιτροπής.

Άρθρο έβδομο

Σε περίπτωση όπου ο διδάσκων, στον οποίον έχει ανατεθεί διδακτικό έργο σχετικά με τη διεξαγωγή κλινικών ή/ και εργαστηριακών ασκήσεων, ανήκει σε ομάδα αυξημένου κινδύνου (ευπαθή ομάδα), με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται το εν λόγω διδακτικό έργο σε άλλον διδάσκοντα.

Άρθρο όγδοο

1. Η ασφαλής λειτουργία των Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19, όπως αυτές εξειδικεύονται και κοινοποιούνται με τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Η ορθή εφαρμογή και η παρακολούθηση της τήρησης των αναγκαίων μέτρων προστασίας και των κανόνων ασφαλείας κατά την εκπαιδευτική λειτουργία των Α.Ε.Ι. όπως αυτά καθορίζονται στην παρούσα απόφαση και τις σχετικές οδηγίες των αρμοδίων φορέων πραγματοποιείται από το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Α.Ε.Ι.

3. Το αρμόδιο όργανο του οικείου Α.Ε.Ι. μεριμνά για την προμήθεια των αναγκαίων ειδών, καθώς και την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, καθώς και τη διάθεσή τους σε όλους τους χώρους όπου διεξάγεται η εκπαιδευτική διαδικασία.

4. Κατά τη διάρκεια της χρήσης χώρων των Α.Ε.Ι. (αίθουσες, αμφιθέατρα, εργαστήρια κ.λπ.) για τις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας με φυσική παρουσία (εργαστηριακές ασκήσεις, εξετάσεις κ.λπ.) επιτρέπεται η χρήση κλιματιστικών μονάδων μόνο ανοικτού τύπου με πρόσφατη συντήρηση, όπου δεν προκαλείται ανακύκλωση του αέρα. Σε κάθε άλλη περίπτωση ισχύουν οι εκδοθείσες εγκυκλίους του Υπουργείου Υγείας.

5. Το διδακτικό και λοιπό προσωπικό του οικείου Α.Ε.Ι. οφείλει να συστήνει να αποφεύγεται ο τυχόν συνωστισμός και συγχρωτισμός των φοιτητών στους κοινόχρηστους χώρους των Α.Ε.Ι. με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 21 Μαΐου 2020

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός Παιδείας
και Θρησκευμάτων

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ